

JOS DAEMS

Proost van Boerenbond en Landelijke Gilden

Gedurende zeventien jaar was hij pastoor en deken en hij heeft een stamcafé in Lourdes, maar als tiener leerde hij ook over tractoren en veeziektes. Dat alles komt samen nu Jos DAEMS (49) aan de slag is bij Boerenbond en Landelijke Gilden. „Ooit werd ik aan de bisschop voorgesteld als ‘boer uit de Kempen’. Ik hoop dat ik dat nog ben.”

‘Als ze kon, zou ze een kopje koffie zetten, Maria in Lourdes’

Jozefien VAN HUFFEL

Jos DAEMS is drie weken proost wanneer hij ons ontvangt in Leuven, vijf hoog in het gebouw van Boerenbond en Landelijke Gilden. Hij wijst naar het terras en het uitzicht. Lachend zegt hij dat hij vooraf niet wist dat die bij de job hoorden. Als regionaal proost en bedevaartbegeleider kende en smaakte hij echter wel de sfeer van het huis. „Er hangen hier geen titels aan de deuren en iedereen wordt met de voornaam aangesproken.”

–U zat ooit op de landbouwschool. Groeide u ook op een landbouwbedrijf op?

Mijn ouders waren geen boeren, maar het interesseerde me wel. Ik bracht veel tijd door bij onze overbuur, tussen de dieren en op de tractor. Toen ik op het college na het derde jaar een B-attest kreeg en dus naar een andere school moest overstappen, dacht ik echter eerst aan het Lemmensinstituut. Ik was muzikaal, net als velen in mijn familie. Helaas deed ik het ingangsexamen met mijn klarinet, waar ik toen al jaren weinig op speelde. De harmonie van Meerhout, waar ik woonde, telde zestien klarinettisten en dus was ik al snel overgeschakeld op tenorsaxofoon. Ook bij het zingen ging ik op een bepaald moment de mist in, dus werd het de landbouwschool.

Ik leerde hoe je een tractor smeert en hoe je de klauwverzorging bij runderen aanpakt, maar op een landbouwbedrijf kwam ik uiteindelijk niet terecht. Na twee pogingen tot voortstuderen kreeg ik een telefoon van de gemeente Meerhout. Of ik het niet zag zitten om milieuambtenaar te worden? Ik stond onder meer in voor de landbouwteellingen. Twee keer per jaar lijstte ik de grond, het onroerend goed, het aantal dieren en de gewassen van alle boeren op. Ik denk nog altijd met veel plezier aan die tijd terug.

–Wanneer beseftte u dat u eigenlijk een andere richting uit wilde?

Eigenlijk wist ik dat al lang. In mijn middelbare school gingen de leerlingen van het college en van de richting handel traditioneel op retraite, maar de landbouwleerlingen niet. Misschien dachten ze dat die vanzelf al katholiek genoeg waren. Ik trok met drie vrienden naar de directeur, die zei dat niemand er ooit om vroeg,

Jos Daems: „Eigenlijk wist ik na de retraite op de landbouwschool dat ik een roeping had.” © Frank Bahn Müller

maar dat we uiteraard mochten gaan. Het was ons meer om de drie dagen vrij van school te doen dan om de retraite, maar toen ik thuiskwam, wist ik wat ik met mijn leven wilde doen.

Mijn moeder ging echter niet akkoord. Volgens haar lachte ik te graag, dronk ik te graag bier. „Jij zou een *schon stuk* pastoor zijn.” Ik liet het plan dus varen, maar het bloed kruipt waar het niet gaan kan. Ik was 25 toen ik begon aan het Centrum voor Priesteropleiding op Rijpere Leef-tijd. Het CPRL bestaat nu niet meer. Mijn moeder is nog geregeld verbaasd dat ik op schools vlak niets gedaan kreeg, tot ik daar belandde.

–Wat wilde u in de parochiepastoraal bereiken?

Ik wilde vooral dicht bij de mensen staan, in tijden van vreugde en verdriet. De jongste jaren was ik echter, met de woorden van bisschop Bonny, allereerst deken en pas daarna pastoor. Dan komt het bijvoorbeeld voor dat je een vergadering voorziet over jeugdlokalen of een garage die je eigenlijk maar half weet staan. Ik ben de vele vrijwilligers met wie ik mocht samenwerken dan ook zeer

dankbaar. De voorbije jaren in het bisdom Antwerpen waren echter ook erg boeiend, onder meer dankzij het traject dat we aflegden over de visietekst van de bisschop.

„Mijn moeder zag me echt geen priester worden. Ik lachte te graag, dronk te graag een pint”

–Verdween de landbouw intussen naar de achtergrond?

Ik probeerde op de hoogte te blijven, ook al had ik het druk. Ik bezocht de Landbouwbeurs en Werktuigendagen en was lokaal uiteraard proost van de Landelijke Gilden en KVLV. Mijn voornaamste band met de Landelijke Beweging moet je echter in Lourdes zoeken. Ik begon als brancardier bij de ziekenbedevaart en werd vervolgens begeleider van de eendaagse bedevaarten. Andere bedevaartcomités vroegen me ook om mee te werken, maar ik voelde me al ergens thuis.

Lourdes ken ik inmiddels als mijn broekzak. Ik laad er mijn batterijen op, kom er thuis. Als we aan de grot groeten, zeg ik vaak dat Maria, als ze zou kunnen, nog een kop koffie zou zetten ook. En als er even niets op het programma staat, weet iedereen op welk terras ik te vinden ben. Ook toen ik elders ‘mijnheer de deken’ was, stond ik in Lourdes nog vlak bij de andere bedevaarders. Je krijgt er verhalen die anders zelden uitgesproken worden en je kunt er echt priester zijn.

–Hoe wilt u uw functie als proost invullen?

Ik wil graag eerst een jaar rondkijken. Boerenbond en Landelijke Gilden zijn van onderuit aangestuurd ledenbewegingen. Ik moet dus allereerst weten wat de leden van mij willen. De warme sfeer van het huis ken ik echter al en ik hoop dat ik zelf geen koude kikker ben.

Ik neem overigens niet volledig afscheid van de parochiepastoraal. Ik ben nu meewerkend priester in Heist-op-den-Berg. Daarmee is de cirkel in zekere zin rond, want 125 jaar geleden richtte een priester daar de voorloper van Boerenbond op. De bisschop deed het vast niet met voorbedachten rade, maar symbolisch is het wel.